

2008. aasta aruanne

Kokkuvõte

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur

ISSN 1681-0155

<http://osha.europa.eu>

Euroopa Tööohutuse
ja Töötervishoiu
Agentuur

Põhitegevus 2008. aastal

Euroopa Tööohutuse ja Töetervishoiu Agentuuri (EU-OSHA) ülesanne on aidata kaasa töötajate kaitsmisele Euroopas, kogudes, analüüsides ja levitades tööohutuse ja töetervishoiu alast teavet ning edendades tööõnnetuste ja tervisekahjustuste ennetamist.

Kuna 2008. aastal püüdis agentuur rõhutada, et ülemaailmsete majandusraskuste ajal ei tohi organisatsioonid pidada tööohutust ja töetervishoiu teisejärguliseks, hõlmas kõnealuse ülesande täitmine tegevust mitmes põhivaldkonnas.

2008. aastal kujundas agentuuri tööd [ühenduse tööohutuse ja töetervishoiu strateegia aastateks 2007–2012](#), millega seatakse eesmärgiks vähendada tööõnnetuste arvu ja kutsehaiguste esinemist kogu ELis ning rõhutatakse seejuures agentuuri rolli tähtsust.

Samuti võttis agentuuri juhatus 2008. aastal vastu agentuuri uue viieaastase [strateegia aastateks 2009–2013](#), mis hõlmab uut, agentuuri pikaajalisi eesmärke ja väärtusi rõhutavat mitmeaastast tegevuskava.

TEABE KOGUMINE JA ANALÜÜSIMINE

Muu tööohutuse ja töetervishoiu alase teabe kogumis- ja analüüsitegevuse seas korraldas agentuur oma Euroopa Riskiseirekeskuse kaudu teostatavasuuringu eri meetodite kohta, mille abil prognoosida uutest tehnoloogiatest ja tööviisidest tulenevaid võimalikke tööohutuse ja töetervishoiu riske. Agentuuri [prognoosimisprojekt](#) koostatakse kümneaastase perspektiiviga ja see aitab poliitikakujundajail rakendada juba praegu meetmeid Euroopa töötajate ohutuse tagamiseks.

Agentuur lõpetas [tekkivate keemiliste riskide ekspertprognoosi](#) – see on viimane kõrgetasemeliste aruannete sarjas, milles antakse koondülevaade uusimast teabest kiiresti muutuvate tööohutuse ja töetervishoiuga seotud valdkondade kohta ning määratakse kindlaks teemad, millele teadlased ja poliitikakujundajad tähelepanu pöörama peaksid. Tekkivate keemiliste riskide aruandes määratakse kindlaks ainete, sealhulgas kantserogeenide ning ülitundlikkust ja allergiat

põhjustavate ainete rühmad, mis tekitavad oma mõju tõttu töötajate tervisele erilist muret.

Muudes Euroopa Riskiseirekeskuse väljaannetes võeti kokku teadmised järgmistes valdkondades: [töökeskkonnas esinevad nahka kahjustavad ohutegurid ja tööga seotud nahahaigused](#); [kokkupuude vibratsiooniga](#) ning sellest tulenevad võimalikud tervisehädad; [nanoosakesed](#) ja nende võimalik mõju tervisele ja ohutusele töökohas.

Jätkus projekt „Tööohutus ja töetervishoid arvudes“, mille kaudu koguti ka sel aastal eri allikatest ja eri Euroopa riikidest pärit statistilisi andmeid võrreldes tõendusmaterjali tööõnnetuste ja kutsehaiguste ärahoidmise eesmärgi täitmiseks. 2008. aastal keskendus projekt jäätmetöötlusele ja hingamisteede haigustele.

Uues [tekkivate psühhosotsiaalsete riskide ekspertprognoosis](#) näidati, kuidas järjest suuremat arvu Euroopa töötajaid mõjutavad stress ja muud psühhosotsiaalsed riskid. Psühhosotsiaalsete riskide ja nende mõju teemal korraldati seminar ning aruandes „Tööohutus ja töetervishoid arvudes: stress“ koondati stressiga seonduv statistika.

2008. aastal alustati [uute ja tekkivate riskide Euroopa ettevõtete uuringut](#). Selle projektiga uuritakse töökeskkonnavolinikelt ja juhtkonnalt, kuidas praegu töökohtadel riskijuhtimist korraldatakse, keskendudes eelkõige psühhosotsiaalsetele riskidele.

[Tööohutuse ja töetervishoiu Euroopa teadusruumi projekti \(NEW OSH ERA\)](#) osana kinnitati [vastastikuse mõistmise memorandum](#), mille kaudu koordineeritakse uute ja tekkivate riskide alaseid Euroopa uuringuid. *Memorandumis* määratakse kindlaks Euroopa eri riikide ühise teadustegevuse prioriteetted.

Töökeskkonnaalase teabe valdkonnas, mis edendab liikmesriikide koostööd teabe kogumisel ja teadustöös, koostas agentuur kolm mahukat aruannet, et toetada *riskihindamist käsitleva tervislike töökohtade kampaaniat* aastatel 2008–2009, ning korraldas *hea tava auhinna* konkursi, millega

tunnustatakse ettevõtteid ja teisi organisatsioone, kes on andnud märkimisväärse panuse riskihindamise edendamisse töökohtadel.

Uues [hotelli-, restorani- ja toitlustussektori töötajate kaitsmist](#) käsitlevas aruandes antakse ülevaade sellest sektorist, teatavatest levinud riskidest ja võimalikest töötajate kaitsmise viisidest.

Samuti koostas agentuur teabematerjali tervise- ja ohutusriskide kohta maanteetranspordisektoris.

Töötati tulevase majanduslike stiimuleid käsitleva aruandega, milles esitatakse ajakohastatud ülevaade eri ergutusmehhanismidest, mida Euroopa riigid tööhutuse ja tervishoiu heade tulemuste saavutamiseks rakendavad; samas uuritakse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tööhutuse ja tervishoiu ning majandusnäitajaid käsitleva kirjanduse ülevaates majanduslike hüvede ja heade töötingimuste seost.

Agentuur kaasati tervishoiu edendamise projekti kavandamisse, mille käigus hakatakse koguma ja levitama asjakohast teavet tervishoiu edendamise kampaaniate väljatöötamise toetamiseks.

Anti välja [puhastustöötajate](#) ohutust ja terviseprobleeme käsitlevaid praktilisi teabematerjale ning tööhutuse ja tervishoiu haridusse integreerimise või *süvalaiendamise* võimaluste juhtumiuuringuid.

2007. aasta luu- ja lihaskonna vaevuste kampaania „[Kergenda kandamit](#)“ järel avaldas agentuur [luu- ja lihaskonna vaevuste ennetamise aruande](#), milles antakse soovitusi luu- ja lihaskonna vaevuste vastu võitlemiseks töökohal.

Ettevalmistustööd tehti ja teavet koguti töökohal ehitiste ja seadmete hooldamise kohta, mis saab agentuuri üleeuroopalise *tervislike töökohtade kampaania* 2010.–2011. aasta teemaks.

2008. aastal sõlmiti leping uue teemakeskuse rajamiseks, mis on üle kogu ELi paiknevate tööhutuse ja tervishoiuasutuste konsortium. Teemakeskusest saab agentuurile tööhutuse ja tervishoiu alase ekspertteabe peamine pakkuja. Lepingut saab pikendada kuni neljaks aastaks.

TEABEVAHETUS, KAMPAANIAD JA EDENDAMINE

Tööhutuse ja tervishoiu alase teabe kogumise ja levitamise vallas töötati agentuuris [riskihindamist käsitleva tervislike töökohtade kampaania](#) edendamise nimel. Põhjalik riskihindamine on tervishoiu ja ohutuse juhtimise nurgakivi. Seni on kampaania käigus korraldatud seminaridel, koolitustel ja õpikodades osalenud üle 7000 inimese ning välja on jagatud umbes kaks miljonit trükist.

See kampaania on esimene, mis põhineb kaheaastasel mudellil, jättes seeläbi rohkem aega ettevalmistuseks ja järeltegevuseks eelkõige hea tava edendamisel, ning mille raames luuakse edu saavutamiseks võrgustikud ja partnerlused. 2008. aasta lõpuks oli [ametlike kampaaniapartneritena](#) registreerunud 17 organisatsiooni.

20.–24. oktoobril 2008 toimus *Euroopa tööhutuse ja tervishoiu nädal*, mille raames toimus kogu Euroopas sadu kampaaniaüritusi ja -ettevõtmisi.

Kampaania korras tutvustati teabekeskustele, milleks on tavaliselt Euroopa riikide tööhutuse ja tervishoiu eest vastutavad asutused, uut ja paindlikumat toetusmudelit. *Euroopa kampaaniaabi pakett* (*European Campaign Assistance Package*, ECAP) põhineb teenuste osutamisel agentuuri töövõtjate kaudu.

2007. aasta [kampaania „Kergenda kandamit“ lõpuüritus](#) leidis aset 26. veebruaril 2008, kui anti kätte ka [Euroopa hea tava auhinnad](#) organisatsioonidele, kes on andnud märkimisväärse panuse luu- ja lihaskonna vaevuste vastu võitlemisse.

Agentuur avalikustas oma töövilju Google AdWordsi kaudu ning levitas kohalikes uudisteväljaannetes oma uusi aruandeid psühhosotsiaalsete riskide ning hotelli-, restorani- ja toitlustussektori töötajate kaitsmise kohta.

2008. aastal korraldati [agentuuri hiljuti toimunud kampaaniate ja algatuste välishindamine](#).

[Agentuuri veebilehele](#) lisati uusi töövahendeid ja individuaalseid juurdepääsupunkte ning populaarse multifilmitegelase [Napo](#) jaoks koostati eraldi veebisait. Agentuuri veebisaidi tõhususe jälgimiseks loodi kasutajapaneel.

Agentuur jätkas ka oma väljaannete programmi rakendamist, mille abil toimetatakse tööhutuse ja tervishoiu alane teave laide rahvahulkadeni.

VÖRGUSTIKU ARENDAMINE

Agentuur jätkas oma võrgustike arendamist ELi tasandil ning agentuuri koostööd Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning teiste institutsioonidega koordineeris Brüsseli kontaktbüroo.

Ka sel aastal osales agentuur programmides, millega toetatakse võimalikke uusi liikmesriike ELiga liitumisel, ühtlustades nende tervishoiu- ja ohutusalast tegevust praeguste liikmesriikide tegevusega.

2008. aastal jätkus agentuuri tegevus koostöö tugevdamisel oma rahvusvaheliste partneritega, eelkõige Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO), Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) ja Kõrgemate Tööinspektorite Komiteega (SLIC), et vahetada kogemusi ja hea tava näiteid ning tekitada sünergia kampaaniateks ja teadlikkuse tõstmiseks.

PLAANID 2009. AASTAKS

2009. aastal on erilise tähelepanu all sellised valdkonnad nagu agentuuri uute ja tekkivate riskide prognoosimise meetodite rakendamine (ilmselt käsitletakse esimesena energiat ja keskkonda), andmete kogumine naistöötajatega seotud riskide kohta (osana projektist „Tööhutus ja tervishoid arvudes“), [uute ja tekkivate riskide Euroopa ettevõtete uuringu](#) esimeste tulemuste esitamine, aruannete koostamine tööhutuse ja tervishoiu riskide kohta transpordisektoris ning uurimistöö riigi- ja erahangete ning nende rolli kohta majanduslike stiimulite pakkumisel hea tööhutuse ja tervishoiu saavutamiseks.

Samuti hõlmab 2009. aasta kampaaniategevus [riskihindamist käsitleva tervislike töökohtade kampaania](#) teist aastat, mille jooksul antakse üle [hea tava auhinnad](#), koostatakse kampaania aruanded, tehakse kättesaadavaks riskihindamise veebivahendid ja korraldatakse novembris kampaania lõpuüritus. Samal ajal valmistatakse ette agentuuri uut tervislike töökohtade kampaaniat, mille keskmes on 2010.–2011. aastal ohutud hooldustööd. Taas luuakse kampaania partnerlussuhted, samuti koostatakse 22 keeles kampaania materjalid, sealhulgas kampaania veebileht.

Uuele kampaaniamudelile ja uuele Euroopa kampaaniaabi paketile antakse välis hinnang.

Tõlkekeskuse (CdT, Luksemburg), poolt tõlgitud tekst põhineb ingliskeelsel originaalil.